

יום ג', ה' באלול תש"ס (5 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, ה' באלול, בשנת 3332(428-), 6 שנים לפני חורבן בית המקדש הראשון, ניבא הנביא יחזקאל את נבואת הנחמה הבא: "ויהי דבר ה' אלי לאמור... כה אמר ה' אלוקים כי הרחקתים בגויים וכי הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שם. לכן אמור, כה אמר ה' אלוקים וקיבצתי אתכם מן העמים ואספתי אתכם מן הארצות אשר נפוצותם בהם ונתתי לכם את אדמת ישראל. ובאו שמה והסירו את כל שיקוציה ואת כל תועבותיה ממנה. ונתתי להם לב אחד ורוח חדשה אתן בקרבכם, והסירותי לב האבן מבשרם ונתתי להם לב בשר. למען בחוקותיי ילכו ואת משפטיי ישמרו ועשו אותם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלוקים..." [יחזקאל יא' 14-20] (מעניין לשים לב לסדר הפעולות...)

ומעניין לב הבשר – רמזים לחודש אלול:

"ומל ה' את לבבך ואת לבב זרעך..." [דברים ל' 6]. ראשי תיבות: **אלו"ל** – שבחודש אלול מסייעים לאדם מן השמיים על התשובה.

אלול, בגימטריא = **בינה** (67). רמז לנאמר, "...ולבבו יבין ושב ורפא לו." [ישעיה ו' 10]

והיום, בשנת תרע"ז(1917-5777), הכריזה ממשלת הוד מלכותו בבריטניה על **הקמת** יחידה בתוך הצבא הבריטי, "**הגדוד העברי**" לעזר במלחמה נגד האמפיריה העות'מנית.
הרקע:

בפרוץ מלה"ע ה-I, נקלע היישוב היהודי בא"י לעידן קצר של אי-וודאות מדינית. לא רק פעילותה של רשת הריגול **ניל"י** נראתה כמסכנת אותו, אלא גם הפעילות הציונית הפרו-בריטית בלונדון! אין לדעת אם היתה הצהרת בלפור (כחודשיים לאחר מכן) ניתנת ללא קיומו של היישוב החדש בארץ, אך ברור שקיומו של היישוב יצר נקודת פתיחה חדשה, שלא היתה בנמצא אילו לא הוכנה התשתית קודם לכן.

יהדות התפוצות, ובמיוחד ההסתדרות הציונית, קיימה במשך כל תקופת המלחמה קשר רצוף עם היישוב היהודי בארץ, הושיטה לו עזרה חומרית והשתדלה למענו אצל מעצמות ידידותיות ואף אצל השלטונות העות'מאניים. הממשלה העות'מאנית היתה מודעת למשקלם של היהודים בדעת הקהל העולמית, ולכן לא היתה מוכנה להרחיק לכת ברדיפותיה את היישוב.

הדילמה העיקרית שעמדה בפני התנועה הציונית היתה בעיית האוריינטאציה המדינית שלה והקשר בין פעילות מדינית אנטי-תורכית וסיכוייה ההיסטוריים, לבין מצבו של היישוב בארץ. חלק ניכר מבני היישוב סבר כי ה'התעת'מנות' אינה רק דרך להפגין נאמנות אלא אף לצבור כח-השפעה. מיעוט קטן, ובראשו אהרון אהרונסון (**מניל"י**) סבר כי יש לסייע סיוע פעיל ואף נועז למאמץ המלחמה הבריטי, גם מתוך הארץ עצמה.

אולם הפעולה העיקרית נעשתה במצרים בהקמת "**גדוד נהגי הפרדות של ציון**" בפיקודם של קולונל פטרסון וטרומפלדור ב-1915, שנטל חלק בקרבות בחזית גאליפולי, ובלונדון בהקמת "**הגדודים העבריים**", שהוקמו, כאמור, שנתיים לאחר מכן ב-1917, ביוזמת זאב ז'בוטינסקי ובעידודו של וייצמן. כל הפעולות הללו לא זכו לתמיכתה של ההנהגה הציונית הרשמית, שהיתה מפוצלת בין שני המחנות והעדיפה להמתין לתוצאות המלחמה. **ההישג המדיני – הצהרת בלפור, והצבאי – "הגדודים העבריים" – היו אפוא פרי יוזמת**

יום נעים!

יום ג', ה' באלול תש"ס (5 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יהודים, וכיבוש הארץ ע"י בריטניה פתר את הדילמה הציונית ונתפס כראשיתו של עידן חדש בתולדות עם ישראל.
[תאריכון JP / 'ההיסטוריה של ארץ ישראל']